

NATAŠA BRAUN

AMFI
TEA
TAR

Prevela
Dubravka Srećković Divković

■ Laguna ■

Naslov originala

Natasha Brown

ASSEMBLY

Copyright © Natasha Brown, 2021

This book is intended to be read by humans only.

Translation copyright © 2026 za srpsko izdanje, LAGUNA

**AMFI
TEA
TAR**

Sadržaj

Dobro je	.11
Kako je.	.15
Posle digestiva on kreće u napad	.16
AMFITEATAR.	.17
Razgovori	.27
Strategija radnog sastanka	.40
Evo me na stanici, trebalo bi	.49
21.04: OD STANICE PADINGTON [PAD] DO STANICE NJUBERI [NBY]	.51
PREVAZILAŽENJE: (BAŠTENSKA ZABAVA)	.73
Reč zahvalnosti	.113
Napomene.	.115
Prevodilačke napomene	.117
<i>O autorki</i>	.119

I to je ništavilo i trčanje za vetrom.*

---

* Prevodilačke napomene nalaze se na kraju knjige. (Prim. prev.)

Dobro je

Moraš s time da prestaneš, rekla je.

S čime da prestanem, rekao je on, ne radimo ništa. Htela je da ga ispravi. Nema tu množine. Tu je on kao subjekat i ona kao objekat, ali on je samo rekao čuj, nema svrhe nervirati se zbog gluposti.

*

Često je sedela u poslednjoj kabini ženskog toaleta i zurila u vrata. Presedela bi, ponekad, čitavu pauzu za ručak, čekajući ili da se iskenja, ili da se isplače, ili da smogne odlučnosti da se vrati za svoj radni sto.

On je iz svoje kancelarije imao pogled na njen sto i redovno ju je zvao telefonom na interni broj kako bi prokomentarisao ono što vidi (i kazao šta o tome misli):

njenu kosu (raščupanu), njenu kožu (egzotičnu), njenu bluzu (iz koje samo što joj ne ispadnu te sise).

Telefonom joj je izdavao uputstva da uradi razne sitne stvari. To ju je ponižavalo više od onih krupnih koje su s vremenom usledile. Pa ipak, dizala je heftalicu uvis onako kako joj je naloženo. Ispijala čitavu čašu vode u jednom cugu. Pljuvala žvaku u šaku.

*

Bila je izašla na ručak s kolegama. To su bila šestorica muškaraca različitih godina, visina i temperamena. Naručili su četiri tanjira nigirija s govedinom i za vreme jela povremeno se doticali njene situacije kroz aluzije i optužujuća zapažanja.

Jedan od starijih, debeo, s gustom prosedom bradom oko tankih ružičastih usana, spustio je viljušku da bi progovorio otvoreno. Počeo je polako: zna da ona nije od onih što bi zloupotrebljavali svoju prednost. Zna on to, zna. Tu je začutao radi jačeg efekta i da bi se osladio uzbuđenjem što će toj devojci saopštiti kako stoje stvari. Ali – ali sada, morala bi da prizna, jeste u prednosti nad njim i nad ostalima za stolom. Mogla bi to da prizna, zar ne.

Osmehnuo se od uva do uva, raširio ruke i zavalio se. Ostala petorica pogledala su u nju, neki su klimali

---

glavom. On se ponovo dohvatio viljuške i strpao u usta još sirovog mesa.

*

Kancelarija mu je sa tri strane bila od stakla. Desno i levo su se protezali nizovi stolova, nalik galeriji za gledaoce. Ona je zauzimala centralnu pozornicu. Sedeo je i pričao joj, vrlo živo.

Nada se od nje da će pokazati malo zrelosti, rekao je, malo zahvalnosti. Upravo je ustajao sa stolice, krenuo je ka njoj, očešao se o nju iako je kancelarija bila velika i imao je prostora u obilju. Trebalo bi da razmisli o široj slici, o svojoj budućnosti, o tome šta njegova reč ovde znači. To je kazao dok je otvarao vrata kancelarije.

*

Nije to ništa. To je pomislila sad, kao što bi pomislila svakog jutra. Zakopčala je košulju i pomislila to, a onda ugurala malecne minduše u rupice u ušima. Pomislila je to i kad je skupila kosu u urednu punđu, ostavila lice nenašminkano, zategla krutu, sivu, usku midi-suknju.

Pomislila je to dok je jela, iako je zaboravila da oseća ukus i da guta. Pokušavala je da žvaće. Nije to ništa. Osorno je odgovorila da je sve u redu, a onda je postala

mekša, obazrela se po dnevnoj sobi. Upitala majku kako je provela dan.

*

Na večeri nakon posla pristala je na to. Ispred restorana, pre nego što su ušli, zgrabio ju je za ramena i zalepio otvorena usta za njeno lice.

Posmatrala je kako mu očni kapci drhture i sklapaju se dok je sporim jezikom gurao i ćuškao njen jezik. Zamislila mu je telo, s presavijenim i ukrštenim rukama i nogama, odloženo i spakovano u neku kutiju. Povukao se za korak, osmehnuo se, malo se i nasmejao, pogledao odozgo u nju. Dodirnuo joj ruku, pa prste, pa lice. Dobro je, rekao je. Dobro je, dobro je.

Kako je

Ne to, nego poreklom. Recimo, roditelji, odakle su ti oni. Iz Afrike, je li tako?

Evo u čemu je stvar. Ja sam ovde već pet godina. Moja žena – sedam, osam. Radimo, plaćamo poreze. Kad je Svetsko prvenstvo, navijamo za Englesku! Dakle, kad nam je državna uprava naložila da se registrujemo, naložila da skinemo tu aplikaciju i platimo da bismo se registrovali, to nas je povredilo. Ovo nam je domovina. Imamo utisak da nismo dobrodošli. To je kao da ti kažu: vrati se u Afriku. Zamisli da su tebi rekli: ne-ne, nisi prava Britanka, vrati se u Afriku. Eto kako je.

Hoću da kažem da je – tja, već sve znaš. Dabome da znaš, razumeš ti to. Razumeš onako kako Englezi ne razumeju.

Posle digestiva on kreće u napad

Shvatila je gnev muškarca koji i sam shvata, mesom i kostima, krvlju i kožom, da mu je pisano da bude na čelu ogromnog, gorostasnog diva nad kojim sunce nikad ne zalazi. Zato što je sada bila noć i on je bio pijan. Usna ili zub ili hrapav, upaljen čvorić na suvom belom jeziku klizavom od guste sluzi u zadnjem delu, blizu ždrela. Ždrela muškarca sa oklembesenom stomačinom i proređenom, kratko ošišanom kosom. I zato je, kad su se ta usta otvorila i iskašljala svoj jed na nju, zbog čega je pojedinima za stolom bilo pomalo neprijatno, shvatila izvor njegovog gneva, uprkos tome što mu je bila meta. Čekala je da joj telefon zavibrira kako bi imala izgovor da se udalji i – u međuvremenu – tiho, učtivo, shvatala ga je.

AMFITEATAR

To je priča. U njoj ima izazovâ. U njoj ima napornog rada, stezanja zuba, zasukivanja rukava i prisiljavanja samog sebe. Guraj naviše. Nadidi, prevaziđi i tako dalje. Čuli ste je i ranije. Ona nije moj život, ali blešti, visoka dva metra, iza mene, i ja je pripovedam mekim, oblikovanju podložnim licima okrenutim naviše na ramenima u uniformi. Deklamujem svoj stari tekst kao nove tajne. Kliknite da biste otvorili sledeći slajd. Džinovska, raznolika, nasmešena lica u sivim odelima upiru prstom u tabele, rukuju se i mašu iza mene. Projektor zvrji i njihovi osmesi se pretapaju u drečavi logotip banke. Vreme je da privedem ovo kraju. Prelazim pogledom po redovima učenica. Zahvaljujem im što su me saslušale, pre nego što ću krenuti da im odgovaram na pitanja.

Jedna pita da li živim u vili.

Pravi pogodak, saopštava mi koordinatorka programa, a direktorka klima iskrzanom, ravno podsečenom

kosom. Napete usne joj se razdvajaju, kratak osmeh otkriva zube požutele od kafe. Koračamo spiralno, naniže, malim sporednim stepeništem i povraća mi se od toplog vazduha, onog školskog mirisa na kuvano povrće. Direktorica mi zahvaljuje što sam došla, kaže kako sam inspirisala sve učenice. Oko nas odjekuje cika, smeh i gromko, melodično čavrljanje dok učenice kuljaju iz amfiteatra u betonske hodnike. Naprosto inspirativno, kaže.

Vratila sam se u kancelariju, a Lu još nije tu. Retko kad se pojavi pre jedanaest sati. Kao da svakog jutra iz okeana ispuzi sveža prosečnost, ostavljajući trag od sluzi po stenama obraslim mahovinom i po pesku, pa iz sebe zatim pusti trčkarave izrasline koje se istežu, mutiraju i izobličuju u ruke i noge i tako polako napreduje kopnom, sve dok konačno i potpuno formirani *Lu!* ne ušeta u hol na dva ravna stopala u sjajnim cipelama. Sija, lupka njima, čeka lift do našeg sprata. Klima glavom uz ritam „bits“ slušalica u ušima. Nikad ne dâ da bude uvučen u sve to. Te govore držim ja – po školama i univerzitetima, ženskim panel-diskusijama, sajmovima zaposlenja – na svakih nekoliko nedelja. To se u našem poslu očekuje od nas. Različitost mora biti vidljiva. Koliko sam žena i devojaka slagala? Koliko njih je videlo moje lice sa ogromnim osmehom kako se zalaže za ovu ili onu firmu, za ovu industriju, onaj univerzitet, ovaj život? Takva pitanja nisu konstruktivna. Moram da nadoknadim izgubljene jutarnje sate.

V eliki deo detinjstva proživela sam kraj groblja. Kroz prozore do ulice posmatrala sam pogrebne povorke kako vrludavo gmižu putem: crni konji za kojima idu crna pogrebna kola, a za njima obični automobili raznih boja. Ponekad je na čelu povorke marširao muškarac s cilindrom i štapom. Zatim ljudi: izlazili su iz automobilâ i pogrebnih kola i okupljali se, noseći vence, noseći šešire u ruci. Noseći i mrtvačke sanduke, pretpostavljam. To se ne sećam da sam videla. Okupljali su se kraj humki sveže iskopane zemlje i čekali oko njih, sa uredno naređanim vencima kraj sebe, ili su prosto stajali držeći sveće. Ili držeći se jedni za druge. Mala udaljena stvorenja koja se pripijaju jedna uz druga radi utehe. Posmatrala sam ih odozgo.

P rošle godine sam kupila poslednji sprat jedne džordžijanske kuće izdvojene na zasebne stanove u perspektivnom delu grada. Druga dva stana iznajmljena su srazmerno mladim, anksioznim parovima. Između njih svake noći izbija napeta rasprava povodom jačine muzike.

U prizemlju su, neverovatno upareni imenima, Adam i Evi. Kad smo se srele na stepeništu, Evi se prva predstavila, kao Adamova devojka. Sklonila je nežne pramičke plave kose s čela i rekla mi da radi u izdavaštvu. Kad je muzika preglasna, pokuca na vrata stana iznad njih i usrdno ih *moli* da *smanje*. Samo za *mrvicu*. Njena kristalno izbrušena ozlojeđenost baca krhotine naviše pravo kroz moj pod.

Drugi par je natmuren i živi samotnjački. Njih dve retko kad progovaraju, iako sam čula njihovo entuzijastično zavijanje uz najveće hitove devedesetih. Obe